

Mihálffy Imre–Ali Tamás

A közös és nemzeti agrárpolitika
A mezőgazdasági területek erdősítése

Erdőgazda az Unió küszöbén – 3.

Tisztelt Olvasó!

Napjaink egyik szinte állandósult kérdése: Mit hoz nekünk az Európai Unióhoz történő csatlakozás?

Ez a kérdés természetesen az erdőgazdálkodással, az erdészeti ágazattal és különösen annak támogatásával kapcsolatban is felmerül. Írásunkban megpróbálunk erre válaszolni, ismertetni a birtokunkban lévő információkat. A válasz azonban nem egyszerű. Többek közt azért sem, mert azt a mindannyiunk által eddig ismert szavakkal nem mindig lehet megfogalmazni. Új nyelv, új szakzsargon van születőben, kialakulóban. Új szavak, kifejezések kerülnek elő, régiek megváltozott tartalommal új jelentést nyernek. Megértésükhöz, helyes használatukhoz bizony új iskolát kell kijárnunk, meg kell tanulnunk az EU ABC-t.

A füzet első felében áttekintést szeretnénk adni az uniós támogatási rendszer főbb jellemzőiről, hogy tisztába kerüljünk az erdészeti ágazat ezen belül elfoglalt helyzetével és ebből adódó lehetőségeivel, hiszen a közeli jövő szakmai célkitűzéseinek ez lényegi meghatározója, gazdasági folyamatainak fontos befolyásoló eleme lesz. Az anyag második felében a szakterületünkön igénybe vehető közösségi támogatások elnyerésének szabályait ismertetjük, előre bocsátva azonban, hogy a vázolt szabályozás még nem végleges, de lényegi elemeit, elveit tekintve nagyobb változások a teljes jogú tagság elnyeréséig hátralévő rövid időben jó valószínűséggel nem várhatók. Ennek keretén belül igyekszünk az egyes gazdálkodók számára adódó konkrét tennivalók tekintetében is használható eligazítást adni.

Reméljük, hogy az első részben taglalt, a szakmai tevékenységhez nem közvetlenül kötődő ismereteket a Tisztelt Olvasó sem találja majd fölöslegesnek és unalmasnak. Szilárd meggyőződésünk ugyanis, hogy mindezen tudnivalók elsajátítása szükséges az erdőtulajdonhoz, az erdőgazdálkodáshoz való hozzáállásunk jövőbeni alakításához, a szakmai célkitűzések és nem utolsósorban az elérhető anyagi eredmények megtervezéséhez és terveink valóra váltásához.

a Szerzők

A Közös Agrárpolitika területei, a nemzeti agrárpolitika mozgásteré

A Közös Agrárpolitikai gyökerei 1957-ig nyúlnak vissza, a szabályozást három fő területen valósítja meg:

- A közös piaci szervezetek, illetve termékpályák szabályozása
- A mezőgazdasági struktúrák modernizálási folyamatát koordináló agrárstruktúra-politika
- A közvetlenül közös piaci szervezetekhez nem tartozó témakörök jogszabályainak harmonizálása (állat-és növényegészségügy, állatjólét, termékjelölés stb.)

A Közös Agrárpolitika, amint azt a sorozat korábbi, a jogi háttérrel foglalkozó 2. füzetéből is megismerhettük, a tagállamokra nézve kötelező. Hatálya a Római Szerződés I. Mellékletében (angol kifejezéssel: Annex I.) felsorolt termékekre vonatkozik. Az erdészeti termékek ebben a mellékletben nem szerepelnek, úgynevezett „non-annex I. termékek, melyekre vonatkozóan egyetemes szabályozás még nem készült, de már megszületett az unión belüli döntés, hogy az ezekkel kapcsolatos irányelveket is ki kell dolgozni.

Magyarország csatlakozását követően az agrárium szabályozásának elveiben jelentős változások állnak be. A szabályozási területek jelentős részén a Közös Agrárpolitika lesz a meghatározó, de emellett létezhetnek eltérő cél- és eszközrendszerű nemzeti politikák is. A támogatások alapvetően három csoportba lesznek sorolhatók:

- Azok, amelyeket a közös piaci szervezetek – 100%-os EU finanszírozás mellett – teljes mértékben kiváltak. Ezek tekintetében semmilyen hazai beavatkozási lehetőség nem lesz.
- A vidékfejlesztéssel és az agrárstruktúra átalakításával kapcsolatos támogatások. Ezeken a területeken a tagállamoknak az EU által lefektetett szabályok szerint több éves fejlesztési programot kell készítenie, meghatározva annak súlypontjait, finanszírozási arányait. Az elfogadott programokban lévő intézkedések megvalósításához az uniós forrásokon kívül a tagállamnak is hozzá kell járulnia, ezért ezeket társfinanszírozott támogatásoknak nevezzük.
- „Klasszikus” nemzeti támogatások. Ilyennek a tagállam által meghatározott célra, kizárólag a nemzeti költségvetésből nyújtott támogatások minősülnek. Ezek általában olyan támogatások melyek a közösségben nem ismertek, vagy ezekre vonatkozó szabályozás nincs. Tipikus példa erre az erdőfenntartás nálunk évtizedek óta kialakított és működő, az

erdőfenntartási járulék központi elvonásán, illetve az erdőfenntartási munkák normatív támogatásán alapuló rendszere. Annak ellenére, hogy ezekhez a közösség anyagi támogatást nem ad korlátokat mégis állít. Az új tagországnak a csatlakozást követő négy hónapon belül be kell jelenteni a Bizottságnak a tisztán nemzeti forrásból finanszírozott támogatásokat, amelyeket a csatlakozást követően is működtetni szeretne. Ezekről a Bizottság az úgynevezett notifikációs eljárás keretében döntést hoz és meghatározza a további működtetés lehetőségét. Ennek során azt vizsgálják, hogy az adott támogatás ellentétes-e az EK szerződéssel, kiemelten kezelve a versenytorzító hatás szempontját. A csatlakozáskor működő támogatások a vizsgálat időszakában fenntarthatók. Működőnek az a támogatás minősül, mely a csatlakozást megelőző egy évben az adott tagállam támogatási jogcímei közt szerepelt és arra tényleges kifizetések is történtek. Amennyiben egy működő támogatás esetében a Bizottság megállapítja, hogy az ellenétes a szerződéssel, akkor megtilthatja annak további folyósítását, de a megelőzően kifizetett összeget visszafizetni nem kell. Új támogatás csak akkor folyósítható, ha azt a Bizottság már engedélyezte. Az engedélyezést megelőzően kifizetett támogatások illegális támogatásoknak minősülnek, és a Bizottság a tagállamot a kifizetett összegek visszafizettetésére kötelezheti.

Döntéshozatali rendszer

Az Európai Unió döntéshozatali rendszerét alapvetően három szerv, a Tanács, a Bizottság és a Parlament működése határozza meg.

Az **Európai Tanács** a tagállamok állam- és kormányfőinek döntéshozó, jogalkotó szerve. Évente két-három alkalommal ülésezik, elnöki tisztsége félévenként cserélődik. 2004. első félévében Írország, második félévében Hollandia a soros elnök. Munkáját a Főtitkárság segíti, melynek feladata a Tanács üléseinek előkészítése.

A **Miniszterek Tanácsa** az EU fő döntéshozó szerve, amely önállóan, vagy a Parlamenttel együtt hoz döntéseket, gyakorlatilag a legmagasabb szintű jogalkotó szerv. Összetétele témakörök szerint változik, a mezőgazdasági – és ezen belül az erdészeti – kérdéseket az agrárminiszterekből álló Mezőgazdasági és Halászati Tanács tárgyalja. Munkáját az állandó képviselők két bizottsága és számos különbizottság támogatja.

Az **Európai Bizottság** a mindennapi munkát végző döntéselőkészítő, javaslattevő szerv, mely azonban jogalkotási hatáskörrel is bír, például a Közös Agrárpolitika területén. Jelenleg 20 biztosból áll, akik száma a

bővítést követően nőni fog. A biztosok alatt az egyes főigazgatóságok működnek, köztük a Mezőgazdasági Főigazgatóság.

Az **Európai Parlament** jelenleg önálló jogalkotási hatáskörrel nem rendelkezik, viszonylag szűk határok között együttdöntési jogosítványai vannak. A Közös Agrárpolitika területén véleményező szerepe van.

Fontos tudni, hogy a csatlakozást követően az EU jogszabályai az új tagállamokban is közvetlen hatállyal érvényesülnek, tehát akkor is, ha azok a hazai jogalkotási rendszerben szabályozott módon magyar törvénnyel, vagy rendelettel nem kerültek kihirdetésre!

Az Európai Unió költségvetése

Az EU költségvetése számos vonásában eltérést mutat a nemzetállamok költségvetésétől. Közjavákat általában csak minimális mértékben finanszíroz. Fontos, hogy az uniós költségvetésnek nem lehet hiánya, a bevételeknek és kiadásoknak tehát egyensúlyban kell lenniük.

Bevételi forrása a kívülálló országokból származó behozatal után kivetett vámok, a mezőgazdasági lefölözések, a hozzádottérték-adóból, valamint az egyes tagállamok közvetlen befizetéseiből származó pénzeszközök. Ez utóbbit tagállamonként állapítják meg, mértéke megközelítőleg az egyes tagállamok költségvetésének 1%-a.

A kiadási oldal legnagyobb tétele a Közös Agrárpolitika finanszírozása. Emellett további tétel a strukturális politika, valamint az egyéb belső politikák finanszírozása, adminisztratív költségek, tartalék, illetve az előcsatlakozási eszközök (PHARE, ISPA, SAPARD), valamint az új tagállamokra elkülönített kiadások.

Az uniós költségvetés hét éves időszakokra készül, a jelenlegi 2000-2006. között érvényes. Ebből adódóan a Magyarország számára elérhető források 2006. végéig meghatározottak.

Pénzügyi alapok

A pénzügyi alapok közt elsősorban a Strukturális Alapokról kell néhány szót szólnunk.

Fő célja az egyes régiók fejlettségi szintje közötti eltérések csökkentése. Ezt a célt különböző jogcímenek adott támogatásokkal érik el, melyeknek közös jellemzője, hogy a közösségi forrás azokat csak részlegesen finanszírozza, a tagországok, illetve régiók társfinanszírozást végeznek.

Forrásai:

- Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)
- Európai Szociális Alap (ESZA)
- Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz (HOPE)
- Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (EMOGA) Orientációs része.

Az EMOGA-val kapcsolatban el kell mondanunk még azt, hogy 1962-ben a Közös Agrárpolitika finanszírozására hozták létre. Orientációs része a strukturális intézkedések, míg GARANCIA része a vidékfejlesztési intézkedések finanszírozását szolgálja. Utóbbinak jogi kereteit a Bizottság által 1257/1999. számon kiadott egységes vidékfejlesztési rendelet szabályozza.

A korábbiakban említettek szerint az uniós forrásokhoz való hozzájutás jogszabályokban rögzített módon kidolgozott és a Bizottság által elfogadott tervek alapján lehetséges. A terveknek a költségvetési időszakokkal megegyezően hét évre kell szólniuk, a jelenleg csatlakozó országoknak természetesen a 2006. végéig szóló költségvetési időszakra kell tervezniük.

Ezek közül a tervek közül a legfontosabb a **Nemzeti Fejlesztési Terv** (NFT), melynek elkészítése a magyar intézményrendszerben a **Nemzeti Fejlesztési Hivatal** feladata. Fontos helyet foglal el a hazai intézményrendszerben a **Fejlesztéspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottság**, mely a fejlesztéspolitika és a fejlesztési támogatások kormányzati szintű összehangolására jött létre a 2171/1999. Korm. határozat alapján.

A Nemzeti Fejlesztési Terv, mint stratégiai tervezési dokumentum alapján készült el a támogatások jogi keretét jelentő **Közösségi Támogatási Keret**. Ez részprogramokból áll, melyek mindegyikét előzetesen egyeztetni kell a Bizottsággal, ezek az Operatív Programok. A Közösségi Támogatási Keret a 2006. végéig terjedő időszakban mintegy 1350 milliárd forint értékű fejlesztés megvalósítását teszi lehetővé.

A vidékfejlesztés

A vidékfejlesztés alapvető programját az 1257/1999. Tanácsi Rendelet szerint megfogalmazott céloknak megfelelően kidolgozott Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP), és a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv tartalmazza.

Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP)

Az NFT-ben meghatározott stratégiai célok megvalósítása az agrár és vidékfejlesztés területén az AVOP-on keresztül történik. Forrásai az uniós

strukturális alapjai közül a HOPE és az EMOGA Orientációs része, melyek a magyar költségvetésből nyújtott társfinanszírozással egészülnek ki. Az AVOP tervezési feladatait a minisztérium Fejlesztési Főosztálya látja el, végrehajtásáért az Irányító Hatósági Főosztály felelős.

Az AVOP-on belül az intézkedések különböző prioritások szerint kerültek csoportosításra, melyek a következők:

- prioritás: A versenyképes alapanyag-termelés megalapozása a mezőgazdaságban
- prioritás: Az élelmiszer-feldolgozás fejlesztése
- prioritás: A vidéki jövedelemszerzés lehetőségeinek bővítése

A Magyarország által Brüsszelbe benyújtott AVOP-ot a Bizottság, a csatlakozó országok közül elsőként, elfogadta. Az erdészeti ágazat támogatására az a) prioritás keretein belül kerülhet sor, a 2006-ot követő időszakban.

Nemzeti Vidékfejlesztési Terv

A terv célja, hogy egységes keretbe foglalja az EMOGA Garancia részlegéből finanszírozható vidékfejlesztési intézkedések hazai végrehajtási rendszerét. Kijelöli a prioritásokat és tartalmazza az egyes intézkedések végrehajtásának részletes szabályait is. Jogi alapját a 1257/1999. Európai Tanácsi rendeletnek az EMOGA Garancia részlegéből támogatott kísérő intézkedésekre vonatkozó része adja. Nem része az AVOP-nak, de azzal összhangban került kidolgozásra, az egyes intézkedések kiegészítik egymást.

Intézkedései:

- Agrár-környezetgazdálkodás
- Kedvezőtlen adottságú, vagy környezetvédelmi korlátozások alá eső területek támogatása
- Az Unió környezetvédelmi, állategészségügyi, állatjóléti és élelmiszer higiéniai követelményeinek való megfelelés elősegítése
- Mezőgazdasági területek erdősítése
- Korai nyugdíjazás
- Szerkezetátalakítás alatt álló félig önellátó gazdaságok támogatása
- Termelői csoportok létrehozásának és működtetésének támogatása
- Technikai segítségnyújtás

Az NVT esetében a tervezésért és a végrehajtásért is a Vidékfejlesztési Programok Főosztálya felelős.

Az eddigiekből látható tehát, hogy az erdészeti ágazat a 2006. végéig tartó EU költségvetési időszakban a vidékfejlesztés kísérő intézkedései között szabályozott, mezőgazdasági területeken végzett erdőtelepítés esetében számíthat uniós forrásokra, melynek részleteit a következő részben taglaljuk.

Mezőgazdasági területek erdősítése

Mint már kiderült a sorozat előző részéből, 2004-ben EU források állnak rendelkezésre a mezőgazdasági területen történő erdőtelepítésekre.

A „mezőgazdasági területek erdősítése” intézkedés az elfogadás előtt álló Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT) kísérőintézkedése. Ez az intézkedés részben a korábbi évek erdőtelepítési támogatásait váltja fel, mivel az elmúlt évek erdőtelepítéseinek zöme mezőgazdasági területen történt.

Fontos megjegyezni, hogy a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervet a cikk írásának pillanatában még nem fogadták el, valamint az NVT-ből készülő támogatási rendelet sem jelent meg, így a végleges rendszer a cikkben leírtaktól pár ponton eltérhet, tekintve hogy az NVT bírálatát végző Mezőgazdasági Főigazgatósággal még néhány pontról egyeztetések zajlanak!

Az intézkedés néhány fontos ponton különbözik a korábbi támogatási rendszertől. Jelen fejezetben ezekre az eltérésekre kívánom felhívni a figyelmet.

A támogatás formája, jogosultsági feltételek:

A támogatás az **erdőtelepítés létesítési (alap- és kiegészítő) támogatásból**, **ápolási támogatásból**, valamint **jövedelempótló támogatásból** (ez új elem a korábbi rendszerhez képest) áll.

Az erdőtelepítés létesítési alaptámogatásához (első kivétel normatív támogatása), bizonyos esetekben igényelhető kiegészítő támogatás (szintén normatív, előre meghatározott egységárral), amely az erdőtelepítés során végzett többletmunka költségeinek kompenzálását szolgálja. Ez a kiegészítő támogatás igényelhető vadkár elleni kerítés építésére, tűzpásztaq létesítésére, erózió elleni védekezésként padkakészítésre, belvízveszélyes helyeken bakhátak készítésére. Minden esetben a tervezett kiegészítő intézkedésnek szerepelnie kell a jóváhagyott erdőtelepítési tervdokumentációban!

Az ápolási támogatás az első öt évre igényelhető, a kifizetés évében az ÁESZ által kiküldött emlékeztető levél mellékleteként kiküldött igénylőlap aláírásával, és visszaküldésével.

A jövedelempótló támogatás az erdő fafajától függően a telepítéstől számított 10-20 év időszakig adható, évenkénti kifizetéssel, szintén a ki-

küldött emlékeztető levél mellékleteként küldött igénylőlap visszaküldésével.

A támogatás normatív összege függ attól, hogy a területet a MePAR rendszer szántó, vagy legelő művelési ágban tartja nyilván, hogy a terület a MePAR szerint átlagos, vagy kedvezőtlen adottságú terület, és hogy a pályázó a jelenleg kiadás előtt álló támogatási rendelet szerint gazdálkodónak minősül-e.

„Magyarország az erdőtelepítési jövedelem pótló támogatást illetően jogosult „gazdálkodó”-nak azt a személyt tekinti, aki

- jövedelmének legalább 25 %-át mezőgazdasági tevékenységből szerzi.
- Munkaidejének legalább 50%-át mezőgazdasági tevékenységre fordítja.

A támogatottnak a terület tulajdonosának vagy bérletjének kell lennie. Bérlet általi pályázat esetében be kell csatolni a tulajdonos hozzájáruló nyilatkozatát a művelési ág megváltoztatásához.”

Erdőtelepítési támogatásra pályázhatnak:

Magánszemélyek és azok társaságai, vagy önkormányzatok és azok társaságai, állami terület magánbérletre (amennyiben rendelkezik legalább 20 éves bérleti szerződéssel).

Állami terület erdősitése esetén csak az első kivétel (alap + kiegészítő támogatás) költsége adható.

A jogosult földterületek

„Magyarországon jogosult mezőgazdasági földterületnek számítanak azok a mezőgazdasági művelési ágú területek, amelyek a magyar mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (a továbbiakban MePAR) besorolása alapján támogathatóknak minősülnek.

A támogatás pályázati úton nyerhető el

A folyamat szereplői:

Az Európai Unió jogszabályainak megfelelően 2003 júliusában létrejött a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (továbbiakban MVH) amely az EU vidékfejlesztési intézkedések végrehajtását végzi. A mezőgazdasági

területek erdősítése intézkedés végrehajtásáért is az MVH Kísérő Intézkedések Osztálya a felelős, de az intézkedések végrehajtásával kapcsolatos feladatok nagy részét delegálási szerződés keretében átadta az Állami Erdészeti Szolgálatnak (ÁESZ). Röviden összefoglalva, a pályázatkezelési folyamattal kapcsolatos szakmai feladatokat, illetve az ellenőrzéseket az ÁESZ végzi, az MVH pedig döntéseket hoz, illetve kifizetést végez. Annak ellenére, hogy a folyamatban két intézmény is részt vesz, a pályázóknak csak az ÁESZ igazgatóságaival kell a kapcsolatot tartaniuk ez az ún. egyablakos ügyintézés alapelve.

A pályázati folyamat főbb lépései

A gazdálkodónak egy erdőtelepítési pályázat beadásához – hasonlóan a korábbi támogatási rendszerhez – rendelkeznie kell elfogadott erdőtelepítési tervdokumentációval. Ezt a területileg illetékes ÁESZ igazgatósághoz nyújtja be. (A tervdokumentáció új elemeiről a leírást lásd később).

A pályázó az erdőtelepítési tervdokumentáció alapján kitölti a pályázati csomagot. A pályázati csomagban ki kell tölteni egy főlapot, melyen a gazdálkodó azonosító adatai szerepelnek (pl. név, cím, telefonszám, regisztrációs szám), a blokkterkép száma, illetve az aláírandó (aláírható) nyilatkozatok. Emellett minden erdőrészletre vonatkozóan külön betétlapot kell kitölteni, melynek rovataiba az erdőtelepítési tervdokumentáció adatait kell beírni.

Elterjedt tévhit a pályázati folyamattal kapcsolatban, hogy a pályázónak mindenféle bonyolult űrlapokat kell kitöltenie. Ez nem igaz, a pályázati csomagban semmiféle olyan rovat nem szerepel, amit a pályázó a személyes iratai, a telepítési tervdokumentáció, és a kötelező mellékletként leadandó MePAR térkép alapján nem tudna kitölteni.

Az ÁESZ a szükséges formai és tartalmi ellenőrzéseket végrehajtja, az esetek egy részében előzetes helyszíni szemlét végez (megkezdett beruházásra beadott pályázatok nem jogosultak!).

A pályázatot az ÁESZ igazgatóságon egy (a pályázati kiírásban is szereplő) pontrendszer szerint **erdőrészletenként** pontozzák. A pontozás során a következő szempontok kerülnek értékelésre:

- Az új erdő vidékfejlesztési, munkahely-teremtési szerepe, mint racionális földhasznosítási mód (a pályázati összpontszám 35 %-a)
- A pontozási űrlapon értékelésre kerül:

- a tervezett erdő kiemelt térségbe tartozása a 89/1997. és a 240/2000. Korm. rendelet, valamint a 2000. CXII Törvény alapján;
 - a tervezett erdő kedvezőtlen adottságú területen, érzékeny természetű területen, vagy átlagos adottságú területen van-e;
 - a tervezett erdő társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térségbe, vagy az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott térségbe tartozása a 7/2003. Korm. rendelet alapján;
 - a pályázó gazdálkodó-e.
- Az erdőtelepítés természetvédelmi-ökológiai védő, és állapotjavító hatása, természetes életközösség létrehozása, őshonos, elegyes állomány kialakítása, összhang a nemzeti erdőtelepítési koncepcióval (a pályázati összpontszám 32 %-a).
- A pontozási űrlapon értékelésre kerül:
- a tervezett erdő mérete,
 - a tervezett erdő elsődleges rendeltetése,
 - a tervezett erdő fafajainak őshonossága,
 - a tervezett erdő elegyessége,
 - a térség erdősültsége.
- Az új erdő humán környezet védelmében betöltött szerepének fokozása, a vidék turisztikai potenciáljának növelése, hatása a helyi és térségi viszonyokra (a pályázat összpontszámának 33 %-a).
- A pontozási űrlapon értékelésre kerül:
- a tervezett erdő településekhez viszonyított elhelyezkedése,
 - a tervezett erdőhöz közeli települések lélekszáma,
 - a tervezett erdő közelében található szennyezés veszélyes létesítmény, káros hatású kommunális üzem.

A pontozási űrlap kitöltése az erdőtelepítési kiviteli terv, a pályázati csomagban található űrlapok, a hatályos jogszabályok és a rendelkezésre álló térképek alapján történik.

A pontozott erdőrésztleteket az ÁESZ országos rangsorba rendezi, pontszám szerint csökkenő sorrendben, és ezt a rangsort átadja az MVH-nak. A rangsorban feltüntetésre kerül az adott erdőrészlet támogatási összege. Az MVH az adott évben rendelkezésre álló keret ismeretében megállapítja a ponthatárt, aminél magasabb pontszámú erdőrésztletek támogathatók.

Az ÁESZ a pályázót értesíti a támogatást nyert, és elutasított erdőrés-
zletekről, és megkötí a szerződést a pályázóval.

A szerződéssel rendelkező az elvégzett munka után kifizetési igényt ad
be az ÁESZ igazgatóságának.

Az igénylések jogosságát az ÁESZ ellenőrzi, és igazolja.

Az ÁESZ a műszaki átvételek mellett a szerződéssel rendelkezők évente
minimum 5%-át ellenőrzi, az EU jogszabályainak megfelelő helyszíni
ellenőrzésen. Az ellenőrizendő szerződéseket az MVH választja ki, és adja
át a listát az ÁESZ -nek.

Amennyiben a helyszíni ellenőrzésen mindent a szerződésben foglal-
taknak megfelelően találtak, az MVH végrehajtja a kifizetést.

A sikeres pályázat

Megjelenik néhány új szempont, amelyet a sikeres pályázathoz a pályázat
készítése során feltétlenül figyelembe kell venni.

- **A pályázónak rendelkeznie kell regisztrációs számmal.**
Múlt év végén, ez év elején a regisztrációs folyamat lezajlott, amennyiben valamely pályázót mégsem kerestek meg a regisztráció során az illetékes MVH irodában regisztráltathatja magát. Regisztrációs szám hiányában nem csak az erdőtelepítési, hanem minden EU-társfinanszírozott támogatásból kimarad!
- **A telepítési tervdokumentáció készítése során a MePAR rendszer határait figyelembe kell venni.**
*Az EU –társfinanszírozott támogatások esetében a MePAR rendszer használata kötelező a vonatkozó törvény szerint, ezért a tervdokumentáció ingatlan-nyilvántartási adatait ki kell egészíteni az alábbi adatokkal is, áttekinthető táblázat formájában.
Javasolt forma a következő:*

Tervezett		Tervezett üzemtervi terület (0,01 ha)	MePAR blokk-azonosító
Tag	Részlet		

A társfinanszírozott támogatásra pályázónak már a tervezés során figyelembe kell vennie a MePAR térbeli rendjét. A tervezés során az egy parcella = egy erdőrészlet elvet kell követni, tehát a tervezett erdőrészlet nem nyúlhat át blokk határán, nem tartalmazhat több célállomány-típust. Amennyiben a tervek készítője ellentmondást tapasztal a MePAR támogatható területei és a valós állapot, az ingatlan-nyilvántartási térkép és a valós állapot vagy a MePAR térbeli rendje között, úgy az ellentmondások feloldásáról a megfelelő hatóságok (MVH, Földhivatal) bevonásával a telepítőnek kell gondoskodnia még a tervezési fázisban.

A támogatható mezőgazdasági területet is a MePAR rendszer határozza meg, így a pályázat készítésekor csak a blokkterképen támogatható területként lehatárolt területre lehet pályázatot beadni.

Általában, a pályázat elbírálása, kezelése, ellenőrzése folyamán a MePAR térkép az elfogadható, tekintve, hogy a 2003. évi LXXIII tv. 3.§ d) bekezdése alapján egyedül ez a kizárólagos azonosító rendszer.

- Az erdőtelepítési tervdokumentációban szerepeltetni kell a tervezett erdőrészletek elsődleges rendeltetését.

Az EU társfinanszírozott erdőtelepítési támogatások elbírálása során a tervezett erdő elsődleges rendeltetése bírálati szempont, ezért a tervdokumentációban a tervezett rendeltetést szerepeltetni kell.

A MePAR térkép a pályázat kötelező melléklete!

- **Az erdőtelepítési tervdokumentációban szerepeltetni kell a tervezett erdőrészletek esetleges kiegészítő intézkedéseit.**

Az egyes kiegészítő támogatások csak akkor igényelhetők, ha azokat a telepítési tervdokumentációban az ÁESZ jóváhagyta.

- **A szerződésben foglaltakat be kell tartani.**

Az MVH és az erdőtelepítést végző között kötött szerződésben leírtakat be kell tartani (szerződésmódosítás természetesen lehetséges bizonyos esetekben, ennek eseteit, és módját a pályázati kiírás tartalmazza majd) különös tekintettel az erdősítés fajfajaira, a terület méretére, és a munkák elvégzésére. Az ellenőrzéseken előkerült szabálytalanságok szankciót vonhatnak maguk után, szélsőséges esetben az EU-s támogatási körből történő több éves kizárás is előfordulhat!

– A pályázati kiírást, és a kitöltési útmutatókat érdemes figyelmesen elolvasni.

A pályázati kiírásnak minden, a pályázat elbírálása során figyelembe veendő szempontot tartalmaznia kell. Ezért érdemes elolvasnunk a pontozási rendszerről szóló fejezetet, még a tervdokumentáció készítése előtt. Ebből megtudhatjuk, hogy prioritást élveznek az őshonos fajokból álló elegyes erdőtelepítések, a közjóléti szempontból értékes erdőtelepítések, a nem gazdasági rendeltetésű erdőtelepítések.

Amennyiben a termőhelyi viszonyok lehetővé teszik, megfontolandó az erdőtelepítés tervezésénél, hogy adott területen elegyetlen idegenföldi fajokból álló gazdasági erdő telepítésére próbálunk meg pályázatot beadni, vagy szociális-turisztikai célú őshonos elegyes állományra, mely biztos hogy magasabb pontszámot fog kapni. Utóbbi mellett szól a hosszabb időre juttatott jövedelempótló támogatás is, amely enyhítheti a hosszabb vágásforduló miatti később jövő bevételeket.

Budapest, 2004. március

Mihálfy Imre
osztályvezető
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Ali Tamás
tanácsos
Állami Erdészeti Szolgálat

**MAGÁN ERDŐTULAJDONOSOK ÉS GAZDÁLKODÓK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
FEDERATION OF PRIVATE FOREST OWNERS AND
SYLVICULTURISTS IN HUNGARY**

**1021 Budapest, Budakeszi út 91. Tel.: 391-4290, fax: 391-4299
e-mail: megosz@mail.datanet.hu**

Felelős Kiadó:
Luzsi József

Sorozatszerkesztő:
Dr. Sárvári János

A kiadványt támogatta:
A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Társadalmi Kapcsolatok Önálló Osztálya

Az Erdészeti Lapok CXXXIX. évfolyam
2004. áprilisi számának melléklete.

Nyomdai előkészítés és nyomás:
Innova-Print Kft.

